

Abstrakt

Postoje a znalosti o očkování proti HPV IV

Autor: Tereza Jelínková

Školitel: PharmDr. Eva Zimčíková Ph.D.

Úvod

Infekce lidskými papilomaviry (HPV) se řadí mezi nejčastější sexuálně přenosné onemocnění způsobující kromě genitálních bradavic i řadu malignit, nejčastěji rakovinu děložního hrdla. Nejúčinnější způsob prevence představuje očkování. Existují zatím tři typy vakcín, přičemž nejnovější nonavalentní vakcína poskytuje až 90% ochranu proti HPV, které způsobují cervikální karcinom, oproti předchozí 70% ochraně při použití bivalentní nebo kvadrivalentní vakcíny.

Cíl

Hlavním cílem diplomové práce bylo zjistit informovanost i postoje studentů středních škol o očkování proti HPV a prověřit jejich znalosti o HPV. Dále zjistit proočkovanost respondentů a porovnat s daty z předchozích diplomových prací, včetně srovnání znalostí o HPV a příslušné prevenci.

Metodika

Data byla získána pomocí dotazníkové šetření, které se uskutečnilo na třech středních školách. V prosinci 2017 na Gymnáziu v Mladé Boleslavi, poté během června 2018 na Gymnáziu v Brandýse nad Labem, a nakonec v září 2018 na Gymnáziu v Chotěboři. Získaná data byla zaznamenána do tabulky v programu Microsoft Excel a poté statisticky zpracována pomocí programu SPSS pro Windows. Statistické zhodnocení bylo provedeno s pomocí t-testu a Pearsonovým chí-kvadrátem.

Výsledky

Do analýzy byly zahrnuty dotazníky celkem 317 respondentů, v rozmezí 15 až 19 let a průměrného věku 16,6 let. Větší část tvořily ženy (54,3 %), nekuřáci (93,7 %) a nevěřící (80,8 %). Většina respondentů (96,8 %) už někdy slyšela o rakovině děložního čípku nebo penisu, ale jen 42,9 % slyšelo o existenci očkování proti HPV. Celková proočkovanost byla poměrně nízká, pouze 39,0 % studentů uvedlo, že jsou očkováni, nicméně dalších 28,3 % uvedlo odpověď neví. Samotná proočkovanost dívek činila 65,7 %, chlapců

bylo očkovaných pouze 7 %. Nejčastěji uváděný důvod, proč se nenechat očkovat byl strach z nežádoucích účinků očkování, dále chybějící doporučení, pochybnosti o účinnosti vakcíny a nedůvěra v očkování. Znalosti měli studenti z gymnázií Středočeského kraje a gymnázia na Vysočině celkově o něco nižší (průměrně získali 6,2 bodů $\pm$ 2,2), než vzorek respondentů diplomové práce Andrey Říhové z Ústeckého kraje 6,5 $\pm$ 2,2.

Závěr

Ze získaných dat vyplývají značné rozdíly mezi znalostmi a informovaností žen a mužů, očkovaných a neočkovaných, kdy lepší znalosti prokázaly ženy a očkovaní studenti. Jak ukázaly i výsledky předchozích diplomových prací, míra znalostí a informovanosti o očkování a HPV do jisté míry koreluje s proočkovaností.

Klíčová slova: lidský papilomavirus, rakovina děložního čípku, očkování